

รายงานวิจัย

เรื่อง

รูปแบบการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการจัดการธุรกิจแบบคลัสเตอร์
กรณีศึกษาคลัสเตอร์แฟชั่นและไลฟ์สไตล์ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

โดย

รองศาสตราจารย์ ดร. กิ่งพร ทองใบ
อาจารย์ ดร. บริบูรณ์ ปิ่นประยงค์

งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย จากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

ชื่อเรื่อง รูปแบบการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการจัดการธุรกิจแบบคลัสเตอร์ กรณีศึกษาคลัสเตอร์แฟชั่นและไลฟ์สไตล์ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

ชื่อผู้วิจัย รองศาสตราจารย์ ดร. กิ่งพร ทองใบ และ ดร. บริบูรณ์ ปิ่นประยงค์

ปีที่แล้วเสร็จ 2563

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการจัดการธุรกิจแบบคลัสเตอร์ กรณีศึกษาคลัสเตอร์แฟชั่นและไลฟ์สไตล์ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย 2) สังเคราะห์รูปแบบการมีส่วนร่วมของสมาชิกที่เหมาะสมในการจัดการธุรกิจคลัสเตอร์แฟชั่นและไลฟ์สไตล์ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และ 3) สังเคราะห์กลยุทธ์การมีส่วนร่วมของสมาชิกในการจัดการธุรกิจแบบคลัสเตอร์ การวิจัยเป็นวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยสัมภาษณ์กลุ่มกับสมาชิกที่เป็นคณะกรรมการบริหารกลุ่มอุตสาหกรรม 9 กลุ่ม จำนวน 36 ตัวอย่าง นำผลการสัมภาษณ์มาสังเคราะห์รูปแบบการมีส่วนร่วมของสมาชิกด้วยการใช้การวิเคราะห์เนื้อหาหลักตัวแบบเพชร ตัวแบบ SWOT Analysis และ TOWS Matrix Analysis

ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการบริหารกลุ่มธุรกิจมาจากระบบตัวแทนกลุ่มอุตสาหกรรม โดยเลือกด้วยสมาชิกเป็นคณะกรรมการบริหารคลัสเตอร์ตามข้อบังคับของสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย คณะกรรมการบริหารคลัสเตอร์มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดกิจกรรม วาระการประชุม และแจ้งให้สมาชิกทั่วไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม 2) จากการสังเคราะห์รูปแบบการมีส่วนร่วมของสมาชิกที่เหมาะสมในคลัสเตอร์แฟชั่นและไลฟ์สไตล์ พบว่า แม้ว่าการมีส่วนร่วมของสมาชิกคลัสเตอร์ถูกจำกัดจากข้อบังคับของสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย แต่ขณะเดียวกันสมาชิกมีโอกาที่จะแสวงหาความร่วมมือระหว่างอุตสาหกรรมเองตามความเหมาะสมและความสัมพันธ์ภายในห่วงโซ่อุปทาน สมาชิกจึงเห็นว่ารูปแบบตามข้อบังคับฯ มีความเหมาะสม และ 3) จากการสังเคราะห์กลยุทธ์การมีส่วนร่วมของสมาชิกในการจัดการธุรกิจคลัสเตอร์ พบว่า ประกอบด้วยกลยุทธ์ย่อย 4 กลยุทธ์ ได้แก่ กลยุทธ์เชิงรุกเน้นการมีส่วนร่วมในกิจกรรมซัพพลายเชนและกิจกรรมส่งเสริมผลิตภัณฑ์คลัสเตอร์กับภาครัฐ กลยุทธ์เชิงรับเน้นการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการแสวงหาตลาดใหม่และการเจรจากับสถาบันการเงินทั้งภาครัฐและเอกชน กลยุทธ์เชิงแก้ไขเน้นการมีส่วนร่วมกับรัฐบาลในการเจรจาเพื่อแก้ไขสิทธิพิเศษทางการค้ากับประเทศคู่ค้าและกลยุทธ์เชิงป้องกันเน้นการมีส่วนร่วมในการค้นหาแหล่งวัตถุดิบใหม่และเสนอโครงการทางธุรกิจเพื่อขอรับทุนจากรัฐบาล

คำสำคัญ รูปแบบการมีส่วนร่วมของสมาชิก การจัดการธุรกิจแบบคลัสเตอร์ คลัสเตอร์แฟชั่นและไลฟ์สไตล์ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

Title: Members Participation Model of Cluster Business Management: A Case Study of Fashion and Lifestyle Cluster under The Federation of Thai Industry

Researchers: Associate Professor Dr. Kingporn Thongbai and Dr. Boriboon Pinprayong

Year 2020

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to study the participation model of members in fashion and lifestyle cluster, the Federation of Thai Industries, 2) to synthesize the participation model of members in fashion and lifestyle cluster, the Federation of Thai Industries, and 3) to synthesize the strategies for member participation in cluster business management. The research is a qualitative research. The data was collected by interviewing the group with the members of the committee of 9 industry groups, 36 samples. The interview data were used to synthesize the participation model by using diamond model, SWOT analysis, and TOWS Matrix analysis.

The results of the research found that 1) The model of member participation in the business group management comes from the industry group representative system and elected one of their members to be Cluster Management Committee based on the regulations of the Federation of Thai Industries. They are responsible for setting activities, meeting agendas, and informing the general members to participate in the cluster activities. 2) Based on the synthesis of appropriate member participation models in the Fashion and Lifestyle Cluster, it was found that the cluster member participation was limited from the regulations of the Federation of Thai Industries. Meanwhile, members have the opportunity to seek cooperation between the industry itself, as appropriate, and relationships within the supply chain, and 3) From the synthesis of member participation strategies in cluster business management, it was found that there were four sub-strategies such as the proactive strategy emphasizes participation in supply chain activities, and cluster product promotion activities with the government sector. The passive strategy emphasizes participation in new market-seeking activities and negotiations with financial institutions, both public and private sectors. The corrective strategy emphasizes participation with the government in negotiations to resolve trade privileges with trading partners, and the preventive strategies emphasize participation in finding new sources of raw materials and proposed business projects for government funding.

Keyword: Members Participation Model, Cluster Business Management, Fashion and Lifestyle Cluster, The Federation of Thai Industries.